

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-591/10

Littlewoods Retail Ltd κ.λπ.
κατά
Her Majesty's Commissioners of Revenue and Customs

[αίτηση του High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Δεύτερη και έκτη οδηγία ΦΠΑ — Φόρος εισροών — Επιστροφή του υπερβάλλοντος ποσού — Καταβολή τόκων — Διαδικαστικές λεπτομέρειες»

Περίληψη της αποφάσεως

Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Δικαιώματα υπέρ των ιδιωτών — Φόροι εισπραχθέντες κατά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης — Επιστροφή του φόρου προστιθεμένης αξίας, καθώς και των τόκων επί του ποσού του φόρου αυτού — Διαδικαστικές λεπτομέρειες — Εφαρμογή του εθνικού δικαίου — Όρια — Τήρηση των αρχών της αποτελεσματικότητας και της ισοδυναμίας — Έλεγχος ο οποίος εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο

(Οδηγία 77/388 του Συμβουλίου, άρθρο 11, Γ, § 1, στοιχείο γ')

Το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι επιβάλλει να έχει ο υποκείμενος στον φόρο, ο οποίος κατέβαλε υπερβολικά υψηλό ποσό ΦΠΑ το οποίο εισπράχθηκε από το οικείο κράτος μέλος κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ένωσης περί ΦΠΑ, δικαίωμα επιστροφής του κατά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης εισπραχθέντος φόρου, καθώς και δικαίωμα να εισπράξει τόκους επί του ποσού αυτού. Στο εθνικό δίκαιο εναπόκειται να καθορίσει, σε συμφωνία με τις αρχές της αποτελεσματικότητας και της ισοδυναμίας, αν το επίμαχο στην κύρια δίκη ποσό πρέπει να καταβληθεί εντόκως, σύμφωνα με ένα σύστημα απλών ή με ένα σύστημα «σύνθετων» τόκων ή σύμφωνα με σύστημα άλλου είδους τόκων.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας, η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη να μην καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που χορηγεί η έννομη τάξη της Ένωσης, επιβάλλει να μην καταλήγουν οι εθνικοί κανόνες που αφορούν ιδίως τον υπολογισμό των ενδεχομένως οφειλομένων τόκων σε μη προσηκούντα αποζημίωση του υποκειμένου στον φόρο για τη ζημία που οφείλεται στην αχρεώστητη καταβολή του ΦΠΑ. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους συναφώς.

Η αρχή της ισοδυναμίας προϋποθέτει ότι ο επίμαχος εθνικός κανόνας εφαρμόζεται αδιακρίτως τόσο στις ένδικες προσφυγές που στηρίζονται σε παραβίαση του δικαίου της Ένωσης όσο και σ' εκείνες που στηρίζονται σε μη τήρηση του εσωτερικού δικαίου, εφόσον έχουν παρόμοιο αντικείμενο και παρόμοια αιτία. Η αρχή αυτή δεν μπορεί πάντως να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι υποχρεώνει το κράτος μέλος να επεκτείνει το πλέον ευνοϊκό εσωτερικό καθεστώς στο σύνολο των ενδίκων προσφυγών που ασκούνται σε ορισμένο τομέα του δικαίου. Προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση της αρχής αυτής,

εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο το οποίο έχει άμεση γνώση των δικονομικών προϋποθέσεων που ισχύουν για τις αγωγές αποζημίωσης κατά του Δημοσίου, να εξακριβώσει κατά πόσον οι δικονομικές προϋποθέσεις που θέτει το εσωτερικό δίκαιο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων που παρέχει στους ιδιώτες το δίκαιο της Ένωσης είναι σύμφωνες προς την αρχή αυτή και να εξετάσει τόσο το αντικείμενο όσο και τα ουσιώδη στοιχεία των ενδίκων προσφυγών του εσωτερικού δικαίου που φέρονται ως παρόμοιες. Προς τούτο, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να ελέγξει την ομοιότητα των εν λόγω ενδίκων προσφυγών από την άποψη του αντικειμένου τους, της αιτίας τους και των ουσιωδών στοιχείων τους.

(βλ. σκέψεις 28-31, 34 και διατακτ.)